

اپیدمیولوژی ۷: مطالعات اکولوژیک، پیمایشی و توصیفی

پیش نیاز و یا هم زمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس

انتظار می رود در پایان درس دانشجو بتواند:

- طراحی انواع مطالعات توصیفی را انجام دهد.
 - کاربرد و اهمیت مطالعات مقطعی و روش های غیر مستقیم در تخمین شیوع و اندازه جمعیت بیماران و گروه های در معرض خطر را بداند.
 - روش های نمونه گیری احتمالی و غیر احتمالی و تعیین حجم نمونه در مطالعات پیمایشی را به کار گیرد.
 - تحلیل آماری داده های حاصل از نمونه گیری پیچیده و چند مرحله ای را با استفاده از نرم افزارهای آماری انجام دهد.
 - طراحی و تجزیه و تحلیل مطالعات اکولوژیک را انجام دهد.
 - محدودیت های مطالعات اکولوژیک و مقطعی در تحلیل فرضیات را بداند.
 - تجزیه و تحلیل مطالعات توصیفی، گزارش دهی و انتشار مقالات منتج از آن ها را انجام دهد.
- کارهای کلاسی:

۱. دروس به صورت discussion based learning مطالعه خواهد شد و وظیفه هدایت بحث به صورت نوبتی با دانشجویان است و نمره جداگانه ای دارد.
۲. در ابتدای هر جلسه، یک آزمون کوتاه از مباحث همان جلسه برگزار خواهد شد.
۳. هر یک از دانشجویان موظف هستند حداقل دو مقاله (یکی در موضوع مطالعات پیمایشی و دیگری مطالعات اکولوژیک) از ژورنال های معتبر تهیه و در صورت تایید، برای ارائه در کلاس آماده نمایند.
۴. ارائه یک کار پیمایشی بر اساس داده های موجود در بانک های اطلاعاتی معاونت بهداشتی، موجب کسب امتیاز بسیار بالایی در آزمون نهایی خواهد بود.

رئوس مطالب:

- جلسه اول: (۱۷ شهریور ۱۴۰۳)
 - روش های نمونه گیری و محاسبه حجم نمونه در مطالعات مقطعی
 - فصل ۱، ۲ و ۳ مرجع سوم
 - Uses of Sample Surveys
 - The Population and the Sample
 - Simple Random Sampling
- جلسه دوم: (۲۴ شهریور ۱۴۰۳)
 - روش های نمونه گیری و محاسبه حجم نمونه در مطالعات مقطعی
 - فصل ۴، ۵، ۸ و ۹ مرجع سوم
 - Systematic Sampling
 - Stratification and Stratified Random Sampling
 - Cluster Sampling: Introduction and Overview
 - Simple One-Stage Cluster-Sampling
- جلسه سوم: (۷ مهر ۱۴۰۳)
 - روش های نمونه گیری و محاسبه حجم نمونه در مطالعات مقطعی
 - فصل ۱۰ و ۱۱ مرجع سوم

- Clusters Sampled with Equal Probability
- Clusters Sampled with Unequal Probability

- جلسه چهارم: (۱۴ مهر ۱۴۰۳)
 - طراحی و تجزیه و تحلیل مطالعات اکولوژیک
 - فصل ۳۰ مرجع اول (Ecologic Studies and Analysis)
- جلسه پنجم: (۲۱ مهر ۱۴۰۳)
 - روش های غیر مستقیم (شامل ضریبی ratio estimator، صید باز صید capture re-capture، و بسط شبکه ای network scale-up) در تخمین جمعیت بیماران و گروه های در معرض خطر.
 - فصل ۳ مرجع چهارم (Specific methods of prevalence estimation)
- جلسه ششم: (۲۸ مهر ۱۴۰۳)
 - روش های برخورد با داده های گم شده (missing data)
 -
- جلسه هفتم: (۵ آبان ۱۴۰۳)
 - روش های جمع آوری داده ها و طراحی مطالعات پیمایشی
- جلسه هشتم: (۱۲ آبان ۱۴۰۳)
 - سنجش روایی و پایایی پرسشنامه ها و سایر ابزار جمع آوری داده ها
- جلسه نهم: (۱۹ آبان ۱۴۰۳)
 - تحلیل داده های حاصل از نمونه گیری پیچیده و چند مرحله ای با نرم افزار های آماری (از قبیل STATA)
- جلسه دهم: (۲۶ آبان ۱۴۰۳)
 - آشنایی با مطالعات مقطعی تکرار شونده ی کشور (IranMHS، DHS، CASPIAN، STEPS، . . .)
 - استاندارد گزارش دهی مطالعات مقطعی (STORB statement/Cross-sectional studies)

منابع اصلی درس: (آخرین ویرایش)

1. Rothman, KJ, Modern Epidemiology
2. Aday LA, Cornelius LJ. Designing and conducting health surveys: a comprehensive guide. Plano: Jossey-Bass;
3. Levy PS, Lemeshow S. Sampling of populations: methods and applications, New York; John Wiley & Sons;
4. United Nations Office on Drugs and Crime. Estimating Prevalence: Indirect Methods for Estimating the Size of the Drug Problem: United Nations; the latest Edition.
5. Von Elm E, Altman DG, . . . The strength and reporting of observational studies in Epidemiology (STORBE) Statement: guidelines for reporting . . .

شیوه ارزشیابی :

۵. ارزیابی کلاسی و عملی: ۵۰٪
۶. حل تمرین عملی (از قبیل: تحلیل داده ها و انتشار نتایج یک مطالعه مقطعی)